

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/19
KARAR NO : 2021/256
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 10-13. maddelerinde öngörülen ko ulları ta imayan BA VURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDD gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Bo aziçi Elektrik Da ıtım Anonim irketi
Vekilleri : Av.S.A., Av.E.D.
Davalı : Türkiye Elektrik Da ıtım Anonim irketi
Vekili : Av.Ü. K.Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davalı tarafından müvekkiline gönderilen 10/07/2017 tarih E-47954 sayılı yazıda"... Bu çerçevede, Bo aziçi EDA sorumluluk bölgesinde genel aydınlatma kapsamındaki tesislerin saha kontrolleri kapsamında; 1 dönemine ait 2013'ün 6. Ayı dönemi Hazine Müste arlı ı tarafından irketinize ödenen aydınlatma faturaları ile 2. Döneme ait 2013 (7.-12. Ay), 2014(1.-8. Ay) dönemlerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlı ı tarafından irkete ait genel aydınlatma abonelerinin en az %20'sine tekabül eden 2116 adedine ait 3.405 fatura için toplam 48.754.057,42 kwh fazla ödeme yapıldı ı, söz konusu fazla ödenen 48.754.057,42 kwh'a kar ılıklı ana para ve gecikme faizinin 14/06/2017 tarihi itibari ile toplam 24.794.029,97 TL oldu u düzenlenen nihai denetim raporunda yer almaktadır. Bu nedenle, kesilmesi gereken tüketim tutarı 24.794.029,97 TL'nin Kanun'un Geçici 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrası ile Yönetmeli in "*Fazla ödeme tutarları*" ba lıklı 19. maddesinin 3. fıkrası hükmü gere ince bir ay içinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlı ı'nın hesabına aktarılmak üzere "*TEDA Genel Aydınlatma Hesabı*"(TR84 0001 2009 4520 0013 0000 58) hesabına yatırılması hususunda;..." ekinde beyanlara yer verildi ini: davalı tarafın taleplerinin hukuka uygun bulunmadı ını; Aydınlatma Yönetmeli ine uygun olmadı ı bildirilen 3405 adet fatura ayrıntılı olarak incelendi inde; 15.451.399,98 kwh kar ılıklı 729 adet faturaya ili kin, "*tüketiminin tamamı yönetmeli e aykırı abone*" tanımlaması yapıldı ını; kayıtlar incelendi inde, 729 adet faturanın, mevzuat hükümleri do rultusunda stanbul Büyük ehir Belediye Ba kanlı ı ve ilçe belediye ba kanlıklarından "*Genel Aydınlatma Tesislerinin Devrine li kin Protokol*"le devralınan tesislere ili kin oldu unun saptandı ını; faturalardan bir kısmının ise "*projektör ve dekoratif aydınlatma*" ekinde tanımlanan aydınlatma tesislerine ili kin bulundu unu ve ba ka ekinde aydınlatılması mümkün olmayan yerlerde projektör ve dekoratif aydınlatmaların kullanılmasının hukuka uygun oldu unu; 32.624.766,92 Kwh kar ılıklı 2.642 adet fatura incelendi inde; bunun "*fili tüketim>eyt olan abone (fark tüketim)*"

tanımlanarak yönetmeli e aykırı oldu u belirtilen faturalardan hem aydınlatma hem projektör bulunması halinde projektör güçlerini EYT de eri hesaplanırken dü ülmesine ili kin oldu unu; bu konuda müvekkili irketin, milli menfaatler do rultusunda tasarrufa giderek aydınlatma faturalarının dü ürülmesini sa ladı ı için ödüllendirilmesi gerekirken, eski dönem faturalarının denetim esnasındaki tüketimin üzerinde oldu u gerekçesi ile cezalandırıldı ını ve bu durumun hakkaniyete açıkça aykırı oldu unu; müvekkili irketin aydınlatma tüketimleri nedeniyle alacaklı oldu u kurumların, tek taraflı olarak hazırladıkları ikincil mevzuatlarla TEDA 'a hukuka ve tekni e aykırı bir yöntemle (EYT ve SEYT) inceleme yaptırdı ını ve geriye dönük yakla ık 15 aylık tahminde bulunarak hesaplama yapıldı ını; dava konusu denetim raporunda 248.917,59 kwh tüketim kar ılı ı 15 adet faturaya ili kin olarak 'sayaç bo ta tüketim yok' ekinde tanımlanan tespitin ise yerinde olmadı ını, aktif kullanımdaki tesisatlar çalı tı ını; raporda 'sayaç arızalı abone' tespiti yapılarak 60.713,20 kwh kar ılı ı 3 adet faturanın da iki aboneye ili kin bulundu unu ve abonenin faal oldu unu ifade ederek; her türlü talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla; davalı TEDA 'ın 10/07/2017 tarih E-47954 sayılı yazısı ekinde gönderilen Genel Aydınlatma Denetimi Nihai Raporu ile talep etti i 24.794.029,97 TL için müvekkili irketin davalı tarafa borçlu olmadı ının tespitine; davalı irket tarafından talep edilen 24.794.029,97 TL'nin müvekkili irketin alacaklarından resen kesinti ekinde tahsilinin önlenmesi konusunda htiyati Tedbir Kararı verilmesine karar verimlisi istemiyle 16/08/2017 tarihinde adli yargı yerinde dava açmı tur.

2. Davalı vekili, süresi içerisinde verdi i ek süre talep dilekçesinde, süresinde verdi i birinci ve ikinci cevap dilekçesinde, uyu mazlı ın çözümünde idari yargının görevli oldu unu ileri sürerek görev itirazında bulunmu ; 04/04/2018 tarihli 1. celsede de cevap dilekçelerini ve yargı yolu itirazlarını tekrar ettiklerini, görevli yargı yerinin idare mahkemeleri oldu unu savunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 04/04/2018 tarihli ve E.2017/574 sayılı dosyasında**, davalının K T oldu u, elektrik da ıtım i ini özel hukuk ili kileri çerçevesinde yürüttü ü, davacı tarafın ise ticari bir irket oldu u, aralarındaki ili kinin ticari bir i oldu u gerekçesiyle, davalı tarafın yargı yolu itirazının reddine karar verilmi tir.

4. Davalı dare vekili tarafından, itirazın reddine ili kin kararın verildi i 04/04/2018 tarihinden ba layan onbe gün içinde uyu mazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulması amacıyla bir dilekçe düzenlenmedi i ve itirazı reddeden yargı merciine vermedi i görülmü tür.

5. Davalı dare vekili 19/12/2018 tarihli bilirki i raporuna kar ı beyan ve itiraz dilekçesinde yargı yolu itirazını tekrar etmi tir.

6. Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesi 06/02/2019 tarihli ve E.2017/574, K.2019/88 sayılı dosyasında, davalı tarafından kamu gücüne dayalı olarak herhangi bir sözleşme ili kisi olmaksızın tek taraflı olarak davaya konu i lemin tesis edildi i, 2577 sayılı Kanun'unun 2. maddesi gere ince idarenin tek yanlı aldı ı kararlara kar ı dari yargıda dava açılması gerekti inden bahisle, dava artı yoklu u nedeniyle davanın usulden reddine karar vermi ; bu karara kar ı istinaf yoluna ba vurulmu tur.

7. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesi 29/01/2020 tarihli ve E.2019/2560, K.2020/163 sayılı dosyasında, HMK'nın 114/(1)-b maddesi hükmünce, yargı yolunun caiz olmasının dava artı oldu u gözetilerek, davacı vekilinin istinaf ba vurusunun kabulüyle, aynı Kanunun 353/(1)-a.4. maddesi uyarınca, esası incelemeden 1k derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine kesin olmak üzere karar vermi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

“6102 sayılı TTK'nın 4. maddesi uyarınca, bu hükmünde sayılan mutlak ticari davaların yanı sıra her iki tarafın da ticari i letmesi ile ilgili hususlardan do an hukuk davaları ticari dava sayılır. Mezkur Yasa'nın 5/1. maddesi uyarınca, aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan eyin de erine ve tutarına bakılmaksızın asliye ticaret mahkemeleri tüm ticari davalara bakmakla görevlidir. Bu durumda mahkemece, davalı irketin, idare de il, özel hukuk hükümlerine tâbi bir ktisadi Devlet Te ekkülü oldu u, uyu mazlık konusunun idari bir i lem veya eylem niteli inde bulunmadı ı, tacir olan davalının, yine tacir olan davacıya ödenen genel aydınlatma bedelleri ile ilgili denetim ve tespitinin idari niteli inin olmadı ı göz önünde bulundurularak, yargı yolu yönünden görevli oldu unun kabulü ile, uyu mazlı ın esası incelenip, taraf delilleri de erlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yanılığılı gerekçeyle yazılı ekilde karar verilmesi do ru olmamı tir....”

8. Bozmadan sonra dava Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin E.2020/122 sayılı esasına kaydedilmi tir.

9. Davalı vekili 23/09/2020 tarihli oturumda yargı yolu itirazlarını tekrar ettiklerini belirterek, davanın görev yönünden reddine karar verilmesini talep etmi tir.

10. Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesi 23/09/2020 tarihli ve E.2020/122 sayılı kararı ile, Ankara Bölge Adliye Mahkemesinin, Mahkemeleri için ba layıcı olan kararı gere ince yargı yolu itirazının reddine karar vermi tir.

11. Davalı vekili; 25/09/2020 tarihli bir dilekçe ile, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması amacıyla, Danı tay Ba savcılı ına gönderilmek üzere Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesine talepte bulunmu , bunun üzerine dilekçe, dava dosyasının bir örne i ile birlikte Danı tay Ba savcılı ına gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Danı tay Ba savcılı ı Talebi

12. Uyu mazlıkta yargısal denetimin, dari yargıda yapılması gerekti i sonucuna varıldı ından bahisle, açılan davada, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ve dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

“Olayda; genel aydınlatma tüketimlerinin denetim, takip ve tahsilat i lemlerinin 6446 sayılı Yasa'nın anılan Geçici 6. maddesi hükümleri ve bu hükümler do rultusunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlı nca düzenlenerek Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle yürürlü e giren "idari düzenleyici i lem" vasfındaki Yönetmelik ve Tebli hükümleri uyarınca, tesis edildi i; denetimin Bakanlıkça onaylanan inceleme ve denetim programı takip edilerek yürütüldü ü, bu i lemlerin tesisinde özel hukuk ili kisine giren, tarafların serbest iradeleri ile belirleyebildikleri bir alanın bulunmadı ı, denetim sonucu tespit edilen fazla ödemenin ne ekilde tahsil edilece inin de yine kurala ba landı ı ve bu ekilde olu an kamu alaca ı vasfındaki borcun tahsilinde de 6183 sayılı Yasa hükümlerinin uygulandı ı, davalı TEDA tarafından tahsiline aracılık edilen kamu alaca ının da sonuç itibariyle Enerji ve

Tabii Kaynaklar Bakanlığı ı hesabına aktarıldı ı açık olup, üstün ayrıcalıklara sahip olan ve yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumlulu u ile denetimi son tahlilde bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteliindeki elektrik dağıtım faaliyetini yürüten ve denetim yetkisi 6446 sayılı Yasa'dan kaynaklanan davalı TEDA 'ın yasadan kaynaklanan, kamu gücüne dayalı ve tek yanlı irade açıklamasıyla tesis ettiği i i leme kararı açılan uyu mazlıkta yargısal denetimin, darî yargıda yapılması gerektiği i sonucuna varılmıştır.”

III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCESİ

13. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmiştir.

14. Davanın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu u sonucuna varılmış dan, Danı tay Ba savcılı ının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereince yapılmı oldu u ba vurunun kabulü ile Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 23/09/2020 tarihli ve E.2020/122 sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği i yolunda dü ünce verilmiştir. Dü üncenin ilgili kısmı öyledir:

“Bu itibarla, yukarıda bahsedilen düzenlemelere göre, üstün ayrıcalıklara sahip olan, yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumlulu u ve denetimi bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteliindeki elektrik dağıtım faaliyetini yürüten TEDA Genel Müdürlü ü tarafından, yine belirtilen mevzuat hükümleri kapsamında kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen i leme yönelik açılan davanın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu u sonucuna varılmıştır.”

IV. LG L HUKUK

15. 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve İleyi Hakkında Kanunun “Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarma” ba lıklı 10. maddesi öyledir:

“Görev uyu mazlı ı çıkarma; adli ve idari bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Ba savcı veya Ba kanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Yetkili Ba savcı veya Ba kanunsözcüsünün Uyu mazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemelerinde en geç birinci oturumda, (...) idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmı olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları arttır.

Görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyu mazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizden bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğu una karar verilmiş bulunmasına ba lıdır.

Uyu mazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Ba savcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danı tay (...) Ba kanunsözcüsüdür.”

16. Kanun'un “Yargı merciince yapılacak i lemler” ba lıklı 12. maddesi öyledir:

“Görev itirazında bulunan kişi veya makam, itirazın reddine ilişkin kararın verildiği tarihten, ayet bu kararın tebliği gerekiyorsa tebliği tarihinden, itiraz yolu açık bulunan ceza davalarında ise ret kararının kesinleştiği tarihten ba layarak onbeş gün içinde, uyu mazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmak üzere iki nüsha dilekçeyi itirazı reddeden yargı merciine verir.

Bu yargı mercii, dilekçenin bir nüshasını ve varsa eklerini yedi gün içinde cevabını bildirmesi için di er tarafa tebli eder. Tebligat yapılan taraf, süresi içinde bu yargı merciine cevabını bildirmezse, cevap vermekten vazgeçmi sayılır.

(De i ik üçüncü fıkra: 23/7/2008 – 5791/4 md.) Yargı mercii, itiraz dilekçesi üzerine verdi i itirazı ret kararını kaldırarak görevsizlik kararı vermedi i takdirde; yetkili makama sunulmak üzere kendisine verilen dilekçeyi, alınan cevabı ve görevsizlik itirazının reddine ili kin kararını, dava dosyası muhtevasının onaylı örnekleriyle birlikte uyu mazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makama gönderir.

Bir davada uyu mazlık çıkarılması için yalnız bir kez ba vurulabilir.”

17. Kanun’un “Uyu mazlık Çıkarma steminde Bulunmaya Yetkili Makamca Yapılacak lemler” ba lıklı 13. maddesi öyledir:

“(De i ik birinci cümle: 23/7/2008 – 5791/5 md.) Uyu mazlık çıkarma konusundaki dilekçe ile ekleri kendisine ula an yetkili makam, gerekirse dilekçedeki veya eklerindeki eksiklikleri tamamlattıktan sonra, uyu mazlık çıkarmaya yer olmadı ı sonucuna varırsa veya yapılan ba vuruda 12 nci maddenin birinci fıkrasında öngörülen sürenin geçirilmi oldu unu tespit ederse, istemin reddine karar verir. Bu karar, ilgili ki ilere veya makama ve ilgili yargı merciine, hemen tebli olunur. Bu karara kar ı hiç bir yargı merciine ba vurulamaz.

Uyu mazlık çıkarılmasını gerekli gördü ü durumlarda yetkili makam, dilekçe ve eklerinin kendisine ula tı ı tarihten, ayet eksiklikleri tamamlatmak yoluna gitmi ve bu erekle gönderdi i yazıları on gün geçmeden postaya vermi ise eksikliklerin tamamlandı ı tarihten ba layarak en geç on gün içinde düzenleyece i gerekçeli dü ünçe yazısını, kendisine gönderilen dilekçe ve ekleri ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine yollar ve ayrıca Uyu mazlık Mahkemesine ba vurdu unu ilgili yargı merciine hemen bildirir. (Ek cümle: 23/7/2008 – 5791/5 md.) Bu takdirde ilgili yargı mercii, 18 inci maddede öngörüldü ü ekilde davanın görülmesini geri bırakır.

Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanı, dü ünçe yazısıyla eklerini, görevsizlik itirazını reddeden yargı merciine göre ilgili bulunan Ba savcı veya Ba kanunsözcüsüne tebli edebilir. Tebli i alan makam kar ılık vermek isterse, yedi gün içinde yazılı kar ılı nı vermekle görevlidir.”

18. Kanun’un “ ncelemede izlenecek sıra” ba lıklı 27. maddesi öyledir:

“Uyu mazlık Mahkemesi, uyu mazlık çıkarmaya veya görev uyu mazlıklarına ili kin istemleri önce ekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemi istemleri reddeder.”

V. NCELEME VE GEREKÇE

19. Uyu mazlık Mahkemesi’nin, Celal Mümtaz AKINCI’nın Ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN’ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Ta kın ÇEL K’in, ba vurunun reddi gerekti i yolundaki raporu ile Raportör-Hakim Mevlüt DÖNERTA ’ın sözlü açıklamaları ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL’ın ba vurunun reddi yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

20. 2247 sayılı Kanun’un 12. maddesine göre, uyu mazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmak üzere düzenlenen dilekçenin, itirazın reddine ili kin kararın verildi i tarihten ba layarak onbe gün içinde itirazı reddeden yargı merciine verilmesi gerekmektedir.

21. Dosyanın incelenmesinden, davalı vekilinin süresinde yaptığı görev itirazının Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 04/04/2018 tarihli oturumunda ve E.2017/574 sayılı ile reddedildiği, davalı vekili tarafından, bu tarihten(04/04/2018) başlayarak onbe gün içinde, uyu mazlık çıkarılması istemiyle itirazı reddeden yargı merciine bir dilekçe verilmediği görülmüştür.

22. Olay kısmında ayrıntılı olarak anlatıldığı üzere, bu tarihten sonra Mahkeme'ce verilen görevsizlik kararının istinaf incelemesi sonucunda Ankara Bölge Adliye Mahkemesince bozulduğu, yeni esas numarasına kaydedilen dosyada, davalı idarece görev itirazının tekrar edildiği, Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 23/09/2020 tarihli oturumunda, E.2020/122 sayılı görev itirazının reddedildiği, ancak bu aradan sonra, davalı idare vekili tarafından 25/9/2020 tarihli bir dilekçe ile olumlu görev uyu mazlılığı çıkarılması amacıyla, Danıştay Baştutanlığına başvuru yapıldığı anlaşılmıştır.

23. Bu duruma göre Davalı vekili tarafından, görev itirazının reddine ilişkin ilk kararın verildiği 04/04/2018 tarihinden başlayarak onbe gün içinde uyu mazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmuş üzere düzenlenecek dilekçenin, itirazı reddeden yargı merciine verilmediği açık olmuştur; sonraki itiraz/görevlilik kararı üzerine yapılan başvuru dikkate alınarak olumlu görev uyu mazlılığı çıkarılması olanağı bulunmamaktadır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; davalı idarenin görev itirazının ilk reddedildiği tarihten sonra süresinde başvuru yapılmamasına karşın, daha sonraki karara istinaden verilen dilekçe dikkate alınarak Danıştay Baştutanlığına yapılan başvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmektedir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve İşleyiş Hakkında Kanun'un 10-13. maddelerine aykırı olan istemin ve bu istem nedeniyle Danıştay Baştutanlığına yapılan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

03/05/2021 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİNLİK OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Mükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN